

Ullerødbyen Syd

Landskabsprojekt

Pleje- og driftsplan
August 2009

SLA
Urbanity | Strategy | Landscape

Kilder

Beskrivelserne af pleje og drift tager udgangspunkt i de metoder der fremgår af:

- *"Pleje af Grønne Områder"* Danske Anlægsgartnere 2000
- *"Kvalitetsbeskrivelse for drift af grønne områder"* Forskningscentret for Skov og Landskab 1998.

Indholdsfortegnelse

4	Ydelsesbeskrivelse
4	Formål
4	Planens indhold
4	Status for området
5	Oversigt over beplantningstyper
	Drift og pleje af:
6	Ekstensiv græs- og engarealer
8	Intensiv græsarealer
10	Stauderede og prydgæsser
12	Læbælte
14	Træbælter
16	Biotop
18	Allé
20	Oversigtsplan

Ydelsesbeskrivelse

Plejeplanen giver anvisninger på hvordan intensionerne i projektet sikres i pleje- og drift d.v.s. både i etablerings- og plejefasen af projektets beplantninger. Bemærk de udførende entreprenør(er) forestår selv beskrivelse af vedligeholdelse af diverse materialer mv.

Formål

Formålet med en drifts- og plejeplan er at sikre, at der i Ullerødbyen SYD, hvor der ønskes etableret fællede med biotoper og boldbane, forstbotanisk anlæg med biotoper, træbælter og læbælte og allé langs Frederiksværsgade, opnås en varieret flora og fauna, ligesom det er formålet, at der opnås en tilfredsstillende balance mellem hensynet til naturbeskyttelse/naturinteresser, og de rekreative interesser for området, samt hensynet til afledning af overfladevand fra boligkvartererne.

Planens indhold

Planen for drift og pleje indeholder en opgørelse over følgende forhold:

- Status for området
- Opgørelse over de beplantningstyper der ønskes etableret
- Beskrivelse af de beplantningstyper der ønskes opnået
- Beskrivelse af drift og pleje af beplantningstyperne

Beskrivelsen tager udgangspunkt i de beskrivelser og metoder der fremgår i "Pleje af Grønne Områder" Danske Anlægsgartnere 2000 og "Kvalitetsbeskrivelse for drift af grønne områder" Forskningscentret for Skov og Landskab 1998.

Status for området

Hovedparten af området har op til i dag været landbrugsområde, med markerne anvendt til forskellige afgrøder.

I dag skal området fungere som et rekreativt landskab til brug for områdets beboere og omegnens borgere. Landskabsplanen består af følgende elementer:

- Fællede med sø, vandløb, §3-område, biotoper, naturlegeplads, boldbane, grusstier, trædæk og inventar
- Forstbotanisk anlæg på støjvold med træbælter, læbælte, biotop, §3-område og inventar
- Allé på Frederiksværsgade og omkring kommende bycenter

Oversigt over beplantningstyper der er planlagt etableret

Det fremtidige område er planlagt etableret med følgende beplantningstyper:

Ekstensive (lavt plejeniveau) græs- og engarealer

Lokalitet: På fælleden i 2 meter bræmme omkring stier og trædæk, under allétræer, samt mellem træbælterne i det forstbotaniske anlæg, hvor hældningen til lader det.

Pleje: Som "Naturgræs"

Intensive (højere plejeniveau) græsarealer

Lokalitet: Fodboldbanen på fælleden

Pleje: Som "Sportsbane"

Lokalitet: Lysninger i beplantningen omkring naturlegepladsen

Pleje: Som "Fælledgræs"

Staudebede og prydgæsser

Lokalitet: Staudebede og prydgæsser på naturlegeplads

Pleje: Som "Staudebede"

Læbælte

Lokalitet: Læbæltet ud mod motorvejen (ikke udført endnu)

Pleje: Som "Hegn"

Træbælter

Lokalitet: Træbælterne i det forstbotaniske anlæg (ikke udført endnu)

Pleje: Forkultur plejes som "Skov"

Eksoter plejes som "Trægrupper"

Biotop

Lokalitet: Biotoper på fælleden og i det forstbotaniske anlæg

Pleje: Som "Lund"

Allé

Lokalitet: Alléen langs Frederiksværksgade og bycenter

Pleje: Som "Alléer"

Alle emner markeret med "" henviser til emner i "Pleje af Grønne Områder" Danske Anlægs-gartnere 2000 og "Kvalitetsbeskrivelse for drift af grønne områder" Forskningscentret for Skov og Landskab 1998.

Sø med bredzonevegetation og vandløb med vegetation på skrænter er et spildevandsteknisk anlæg og driften af disse områder styres af Hillerød Kommune. §3-områderne og grøft ligger ligeledes under Hillerød Kommune.

Ekstensiv græs- og engarealer

De ekstensive græs- og engarealer skal have en vildtvoksende frodighed af græs og urter, præget af stor blomsterrigdom. Græsarealerne anvendes på arealer hvor man ønsker at lade jordbundsforhold og andre vækstvilkår præge udtrykket uden yderligere styring. Plejen sigter mod en opretholdelse af naturgræsset ved afværgelse af overtagelse af uønskede træer, buske og grove urter.

Tilstandskrav: Uklippet græs med varierende urter.

- Pionerarter, herunder grove urter som tidsler og brændenælder vil indfinde sig i et vist omfang. Det må vurderes løbende om der skal gøres særlige tiltag for at begrænse mængden.
- Generende vækster som bjørneklo, japansk pileurt m.fl. må ikke forekomme. Se på Skov- og Naturstyrelsens hjemmeside hvordan bjørneklo skal bekæmpes:

<http://www2.skovognatur.dk/publikat/2001/bjoerneblo.htm>

Udførelseskrav

- Græsset/urtevegetationen slås i 10 cm højde 1 gang hvert år omkring ultimo september, hvor det er muligt.
- Som minimum slås på hver side af stier og trædæk en ca. 2 meter bred zone 2-4 gange om året.
- I ganglinier der opstår hvor der bliver gået, kan evt. klippes ét spor med rotorklipper.
- Eftersåning med engblanding + rabatgræs (Prodana) forår/efterår kan foretages på udsatte steder med meget slid.
- 1 gang om året (inden d. 1.juni, inden bjørnekloen sætter frø) gennemgås fælleden for uønskede vækster, samt en vurdering af om plejeindsatsen er tilstrækkelig.
- Arealet skal ikke gødes.

Opsyn

Opsyn med behov for opsamling af afklip eller hø. (Ved at samle det afklippede græs/urter fjernes der næringsstoffer fra jorden, hvilket fremmer artsrigdommen og tilstedeværelsen af blomstrende urter på bekostning af græs og ukrudt)

Fældens græs og urter

1. Pileurt
2. Bjørneklo

Opsyn med mængden af grove urter, eks.:

3. Brændenælde
4. Tidsel

Intensive græsarealer

- Fodboldbanen på fælleden.
- Lysninger i beplantningen omkring naturlegepladsen, samt græs på stenhøj og i gryde på naturlegepladsen.

- Fodboldbanen - på fælleden

Fodboldbanen har en jævn og tæt overflade og en græsartssammensætning, som kan tåle slid og tæt klipning. Banen kan bruges til forskellige idrætsaktiviteter og plejen er styret af aktiviteternes slid og er målrettet mod at opretholde en jævn og tæt overflade, samt en sund græsvækst.

Tilstandskrav

- Græsset skal være tæt og sammenhængende
- Græsset må ikke være højere end 6 cm / klippehøjde ca. 3,5 cm

Udførelseskrav

- Græsset klippes ca. 15 gange i perioden 1. april - 31. oktober.
- Afklip fjernes 2-3 gange i perioden
- Drænledningerne spules og sandfangene tømmes - som udgangspunkt hvert 2. år.
- Græsset gødes 2 gange om året med NPK 20-2-6 med 1,5kg/ 100m²:
(NB. kunstgødning m. små korn)
 1. gang i foråret medio april, afhængig af vejret.
 2. gang i sensommeren medio august, afhængig af vejret.

Opsyn

- Opsyn med behov for eftersåning af bare pletter.
- Opsyn med behov for gødskning.
- Opsyn med behov for gennemspuling af dræn og tømning af sandfangsbrønde.
- Opsyn med behov for ukrudtsbekæmpelse.

Ved eftersåning bruges sportsblanding som type Turflin 8780 fra Prodana.

- Lysninger, stenhøj og gryde - naturlegeplads

Fælledgræs har en mellem høj græslængde med en overflade uden større huller eller bare pletter og evt. med et begrænset indslag af anden flora. Fælledgræsset skal primært danne grundlag for et aktivt, men almindeligvis ekstensivt plejet område. Plejen er hovedsagelig rettet mod regulering af græshøjden.

Tilstandskrav

- Græsset må ikke være højere end 30 cm.

Udførelseskrav

- Græsset slås ca. 3 gange i perioden 1. april - 31. oktober.
- Græsset gødes 2 gange om året med NPK 20-2-6 med 1,5kg/ 100m²:
(NB. kunstgødning m. små korn)
 1. gang i foråret medio april, afhængig af vejret.
 2. gang i sensommeren medio august, afhængig af vejret.

Opsyn

- Opsyn med behov for opsamling af afklip.
- Opsyn med behov for eftersåning af bare pletter.

Ved eftersåning bruges sportsblanding som type Turflin 8780 fra Prodana.

Græsflade på fodboldbane

Græs på naturlegeplads

Staudebete og prydragræsser

- Staudebete og prydragræsser på naturlegeplads

Stauder og prydragræsser er flerårige planter. I landskabsplanen er deres primære funktion at skabe sanselige oplevelser, gennem blomsterpragt, duft og farveoplevelser. På naturlegepladsen ligger staudebete og arealer med prydragræsser i forbindelse med opholdspladser i det centrale hovedrum. Plejen sigter mod, at planterne er i god vækst så de kan opleves i deres fulde flor. Bedenes fremtoning og planternes vækst må ikke generes af nabostauder eller ukrudt.

Tilstandskrav

- Synligt rodukrudt (ukrudt der skyder og spredes via rodnet) må ikke forekomme og synligt frøkrudt (ukrudt der spredes via frø fra færdigmodnede frøstande) må max. udgøre 15 % af bladmassen og ikke være højere end planterne.
- Uønsket opvækst af vedplanter, brombær, brændenælde mv. må ikke forekomme.

Udførelseskrav

- Ukrudtsbekæmpelse 3-4 gange om året i perioden 1.marts - 30. september.
- Jorden i plantebedene kultiveres, så den er løs og uden skorpe.
- Nedvisnede græsser klippes med buskrydder medio marts. Afklip fjernes.
- Bedene gødes 2 gange om året med NPK 2,5 kg/ 100m²:
 1. gang i foråret medio april, afhængig af vejret.
 2. gang inden sommerferien ultimo juni, afhængig af vejret.

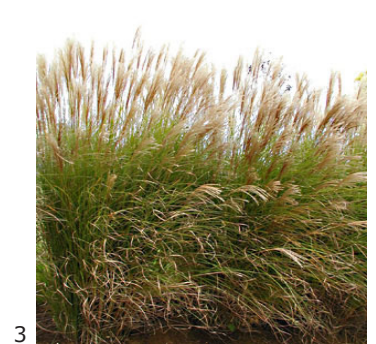
Opsyn

- Opsyn med behov for efterplantning, hvis der opstår huller.
- Opsyn med behov for gødskning.
- Opsyn med behov for vanding.
- Opsyn med sygdomme og skadedyr.

Signatur	Latinsk navn	Dansk navn
Prydragræsser		
1	Miscanthus sinensis 'Poseideon'	Elefantgræs I
2	Festuga Glauca 'Elijah Blue'	Blå bjørnegræs
3	Miscanthus sinensis 'Gracillimus'	Elefantgræs II
4	Molina caerulea 'Edith Duznus'	Dværgpibegræs
Stauder		
5	Geranium endressii 'Rose Clair'	Storkenæb
6	Anemone jap. 'Königin Charlotte'	Høstanemone
7	Achillea millefolium 'Sammetriese'	Røllike
8	Athyrium filix-femina 'Frizelliae'	Fjerbregne
9	Lavendula angustifolia 'Munstead'	Lavendel

1. Elefantgræs I
2. Blå bjørnegræs
3. Elefantgræs II
4. Dværgpibegræs
5. Storkenæb
6. Høstanemone
7. Røllike
8. Fjærbregne
9. Lavendel

Læbælte

- læbælte mellem motorvej og træbælter i det forstbotaniske anlæg

Læbæltet består af en række asketræer tættest på motorvejen og 2 rækker buske af hassel, slåen, sargents æble og kalkved ind mod det forstbotaniske anlæg. Bæltet skal fremstå frodigt og har til formål at give læ og afgrænse det forstbotaniske anlæg rumligt. Plejen sker af hensyn til helheden og omfatter primært udynding.

Læbæltet fældes efter ca. 20 år, når træbælterne i det forstbotaniske anlæg er ca. 12-15 meter høje.

Tilstandskrav

- Afskåret materiale må ikke forstyrre helhedsindtrykket.
- I etableringsfasen (indtil læbæltet er tæt i bunden) skal jorden være dækket med flis i en radius af 50 cm fra den yderste række træer og buske.
- I etableringsfasen må synligt rodukrudt og frøukrudt ikke forekomme.
- Læhegnet skal gennem årene holdes tæt i bunden, så græsset og ukrudt skygges væk.

Udførelseskrav

- I etableringsfasen (indtil læbæltet er tæt i bunden) fjernes ukrudt 2-3 gange om året.
- Beplantningen gødes 2 gange årligt med 2,5 kg NPK pr. 100 m²:
 1. gang i foråret medio april, afhængig af vejret.
 2. gang inden sommerferien ultimo juni, afhængig af vejret.
- Efter 5 år fældes hver 2. asketræ.
- Efter 10 år fældes hver 2. asketræ.
- Efter 20 år fældes hele læbæltet.

Opsyn

- Opsyn med behov for udynding/beskæring med henblik på sikring af, at hegnet fortsat fremstår tæt og for at give de enkelte planter plads til at udvikle sig.
- Opsyn med behov for efterplantning.
- Opsyn med behov for supplerende udlægning af flis.
- Opsyn med sygdomme og skadedyr.

Latinsk navn

Træer

Fraxinus excelsior

Dansk navn

Alm. ask

Buske og mindre træer

Acer campestre

Navr

Coryllus avellana

Hassel

Prunus spinosa

Slåen

Cornus sanguinea

Rød kornel

Lonicera xylosteum

Dunet gedebled

Malus sargentii

Sargents æble

Viburnum opulus

Kvalkved

Læbælte

Træbælter

- Træbælter bestående af forkultur og eksoter på støjvolden i det forstbotaniske anlæg.
- Den udførende entreprenør har drift og pleje de første 3 år efter aflevering af anlægget.

Mellem den vestlige del af de nye boligområder og Hillerødmotorvejen etableres et nyt øst-vest gående bånd af træbælter – det forstbotaniske anlæg.

Det forstbotaniske anlæg er opbygget i en række træbælter. Hver træbælte består af et plantesamfund der er forskelligt fra de tilstødende træbælter. Træbælterne etableres først som en forkultur af hjemmehørende arter, der beskytter mod frost og vind for de mindre hårdføre arter - eksoterne - der indplantes efter 3-5 år. S sammensætningen af træarter i de enkelte plantesamfund fordeler sig efter 6 typer. Det vil sige, at artsfordelingen skal oprettholdes efter følgende strukturer i sammensætningen:

- 1 Bøgedomineret træbælte med indblanding af løvfældende træarter som ask, ær, fuglekirsebær, avnbøg, eg og lind.
- 2 Bøgedomineret træbælte med blanding af løvfældende træer og nåletræer.
- 3 Varieret fleretageret stilkegeskov med avnbøg, navr, tjørn, hassel og enkelte bøge.
- 4 Fleretageret træbælte bestående af lysttræer med lige store dele af ask og rødæl samt indblanding af eg, birk og røn.
- 5 Birkedomineret træbælte med grupper af nåletræer såsom rødgran, skovfyr og sitka gran.
- 6 En nåletræsdomineret blanding, med arter som rødgran, sitkagran, ædelgran, douglasgran og lærk.

Tilstandskrav

- Synligt rodukrudt må ikke forekomme og frøukrudt må max. dække 20 % af jorden og aldrig højere end 50 cm.

Udførelseskrav

- I etableringsfasen fjernes ukrudt 3-4 gange om året, herunder udrensningshugst af uønsket træopvækst.
- Eksoter - 3-5 år efter etableringen af forkulturen udplantes forskellige eksotiske arter i de enkelte træbælter som en del af det oprindelige tilbud fra den udførende entreprenør. For at gøre plads til eksoterne udtynnes der i forkulturen.
- Der skal ikke tyndes i bestanden af eksoter.
- Forkultur - der udtynnes i træbælterne over en periode på 20 år efter etableringen. Det er intentionen at gridstrukturen i træbælterne skal opløses i udtynningsfasen. Træbælterne skal således ændre karakter fra at bestå af træer plantet i et gridstruktur til at bestå af træer i et irregulært og mere tilfældigt mønster.
- Syge, døde eller knækkede grene/planter må ikke skæmme helhedsindtrykket.
- Træbælterne gennemgås hvert år, evt. oftere de første 5 år.
- Beplantningen gødes 2 gange årligt med 2,5 kg NPK pr. 100 m²:
 1. gang i foråret medio april, afhængig af vejret.
 2. gang inden sommerferien ultimo juni, afhængig af vejret.

Opsyn

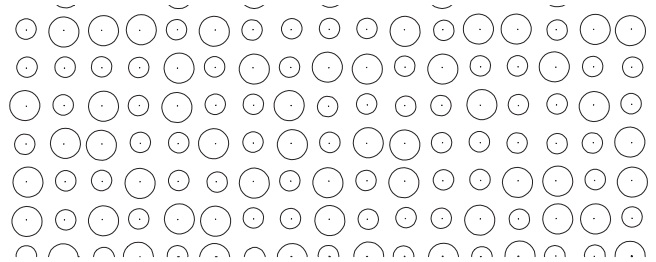
- Opsyn med behov for udtynding/beskæring med henblik på sikring af, at de enkelte planter har plads til at udvikle sig.
- Opsyn med behov for efterplantning.
- Opsyn med behov for supplerende udlægning af flis.
- Opsyn med behov for gødskning.
- Opsyn med sygdomme og skadedyr.

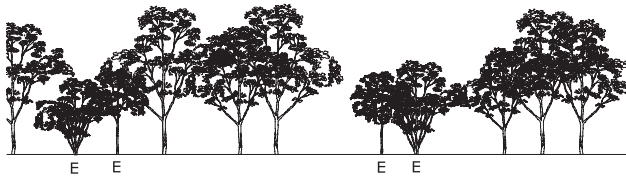
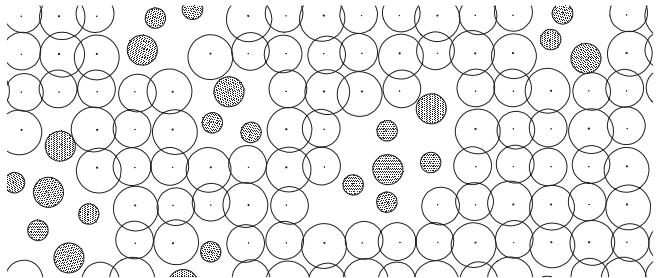
Træbælter

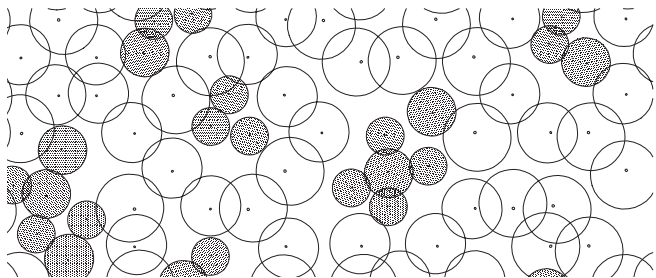
ETABLERINGSFASEN

EFTER 3-5 ÅR
EKSOTER INDPLANTES

FUNKTIONSFASEN

Biotoper

- Fordelt på fælleden og en enkelt i det forstbotaniske anlæg.
- Den udførende entreprenør har drift og pleje de første 3 år efter aflevering af anlægget.

En biotop er en samling træer og buske som udgør et mindre plantesamfund af hjemmehørende arter. Der arbejdes med 7 forskellige typer af biotoper. Den enkelte biotop består af arter, der trives godt sammen og med de jordbundsforhold der er på den udvalgte lokalitet. De er inddelt efter følgende system;

- A. Biotop, der danner et næsten uigennemtrængeligt krat med arterne; Rødel, rød kornel, hvidtjørn, slåen og gråpil. Trives godt på fugtig jord.
- B. En biotop, bestående af blomstrende og frugtbærende arter, der er næringskilde for især insekter og fugle herunder; dunbirk, tørst, fuglekirsebær, mirabel, gråpil og syren. Trives på almindelig til fugtig jord.
- C. Biotop, bestående af arter med spiselige frugter, som især er yndet af fugle; vortebirk, hassel, engriflet hvidtjørn, alm. benved, fuglekirsebær, æblerose, alm. hyld, alm. røn. Vokser på de fleste jordtyper.
- D. En blanding af blomstrende og behageligt duftende arter herunder; dunet gedebled, engriflet hvidtjørn, alm. hæg, æblerose, alm. hyld, femhannet pil, syren og skovlind. Vokser på de fleste jordbundstyper.
- E. En sammensætning af arter, hvor den dominerende art er bøg, med en underbevoksning af skygetålende arter; ahorn, avnbøg, ask og alm. hyld. Trives godt på almindelig jord.
- F. Biotop, hvor vintereg og stilkeg danner et tæt krat sammen med arterne hassel, hvidtjørn, tørst, alm. røn og skovlind. Trives på fugtig til almindelig jord.
- G. Biotop, som især er domineret af elletræer i et tæt krat sammen med arterne ask, alm. hæg, gråpil og hvidtjørn. Trives på fugtige og våde områder.

Tilstandskrav

- Plejen af biotoperne skal være ekstensiv. Biotopen skal udvikle sig og ændre karakter over tid i kraft af vækstbetingelserne og de indvandrede frø, der etablerer sig i biotopen. De indvandrede planter skal som udgangspunkt ikke luges væk. Herved udvikler biotopen sig i relation til stedet til en tæt bevoksning, der danner rumlighed og variation i de rekreative oplevelser på fælleden. Døde træer og store grene fjernes. Efter 3 år kan der evt. udtyndes i biotopen efter en kvalitativ vurdering fx for at sikre undervegetation/buskes trivsel.

Udførelseskrav

- Syge, døde eller knækkede grene/planter må ikke skæmme helhedsindtrykket.
- Biotoperne gennemgås hvert år.
- Beplantningen gødes 2 gange årligt med 2,5 kg NPK pr. 100 m²:
 1. gang i foråret medio april, afhængig af vejret.
 2. gang inden sommerferien ultimo juni, afhængig af vejret.

Opsyn

- Opsyn med behov for udtynding/beskæring med henblik på sikring af, at de enkelte planter har plads til at udvikle sig.
- Opsyn med behov for efterplantning.
- Opsyn med behov for supplerende udlægning af flis.
- Opsyn med behov for gødskning.
- Opsyn med sygdomme og skadedyr.

Alléen

- 3-rækket allé med Kejslerind langs Frederiksværksgade
- 2-rækket allé med aske omkring det kommende bycenter

Alléen markerer hovedvejen igennem Ullerødbyen og gør færdsel på vejen til en særlig oplevelse. Alléen består af 4-6 parallelle træerækker af arten Kejslerind eller Ask. Det enkelte træ er underlagt helheden. Plejen sker i forhold til træart, alder og plantningens placering.

Tilstandskrav

- Afskårne grene må ikke forefindes.
- Evt. opbinding skal altid fremstå fast, så træet ikke beskadiges af pælene.
- I etableringsfasen (de første 5 år) skal der i en radius på 0,75 cm fra stammen være flis og der må ikke forekomme synligt ukrudt.

Udførelseskrav

- I etableringsfasen fjernes ukrudt 3-4 gange om året.
- Beskæring af vandris ved stammebasis.
- Beskæring af udhængende grene, der generer færdsel.
- Beskæring af synligt syge, døde og knækkede grene.
- Beskæring udføres i overensstemmelse med arternes karakteristiske form og med hensyn til helhedsvirkning, herunder gennemgående stamme/nædvendig opstamning. Beskæringen skal udføres, så træet skades mindst muligt.
- Alléen gennemgås hvert år, evt. oftere de første 5 år.
- Alléen gødes 2 gange årligt med 2,5 kg NPK pr. 100 m²:
 1. gang i foråret medio april, afhængig af vejret.
 2. gang inden sommerferien ultimo juni, afhængig af vejret.

Opsyn

- Opsyn med behov for fældning/udskiftning af udgåede træer.
- Opsyn med behov for supplerende udlægning af flis.
- Opsyn med behov for gødskning.
- Opsyn med behov for vanding.
- Opsyn med sygdomme og skadedyr.

